

: Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 2. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1-20, s dostavljanjem na dom K 1-50; s pošto mesečno K 2-00, polletno K 10-00, letno K 18-00, za izposredništvo letno K 30-00. Za izposredništvo letno K 30-00. — Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnishvo je v Frančiškanski ulici št. 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnishvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmi vrsta 10 v, sedmi vrsta 8 v, osem vrsta 6 v, devet vrsta 4 v, deset vrsta 3 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamke. — Telefon številka 303.

Italijansko-turška vojna.

Balkanska zveza?

V uvodniku govorimo o resnih glasovih, po katerih se Turčija pripravila, da bi stopila v zvezo z Avstro-Ogrsko in Nemčijo, ki bi ji garantirale ohranitev „statusa quo“ na Balkanu. Pojavila se je pa tudi druga kombinacija, ki jo beležimo samo po dolžnosti kronistov, ker verjetna ni posebno. Poroča se namreč, da se pripravila zaključene zveze balkanskih držav, kateri bi pristopila tudi Turčija in ki bi bazirala na ohranitvi „statusa quo“ na Balkanu.

Kakorkoli bi bila taka zveza koristna za vse balkanske narode, bi bila ona zelo koristna tudi za Turčijo, ker samo zveza balkanskih držav, v kateri bi bila tudi Turčija, bi bila močna in sigurna garancija za resnično ohranitev „statusa quo“ na Balkanu, medtem ko bi ravno zveza Turčije z Avstro-Ogrsko in Nemčijo ustvarila ravno na Balkanu neznosne razmere, v katerih bi že od začetka tlačila — nevarnost za balkanski „status quo“, ker bi bilo očitno, da je ta zveza naperjena morda v prvi vrsti proti balkanskim državam.

Dokazovati tega menda ni treba in čudno je, da se Turčija tako boji balkanske zveze, v kateri bi imela ona — kot najmočnejši član zveze — prvo besedo, medtem ko bi bil njen položaj v zvezi z Avstro-Ogrsko in Nemčijo prav žalosten: ostali dve zaveznici bi izvrševali nekak protektorat nad njo.

Sicer pa vse to — vsaj za sedaj še — menda ni preveč aktualno. Najvažnejši so za sedaj

odnošaji med Turčijo in Italijo,

ki so postali že neprijetni čeli Evropi. Faktično se danes išče povsod izhod iz mučne situacije, v katero je prišla radi vojne med Turčijo in Italijo cela Evropa, ki na to ni bila pripravljena. Tudi Italija išče izhoda, seveda, na podlagi, da ji Turčija odstopi Tripolis in Cirenajko, v katerem slučaju bi bila Italija pripravljena dovoliti Turčiji naslednje koncesije:

1. Italija prevzame del turškega državnega dolga, ki odpade na Tripolis in Cirenajko;

2. Italija bi bila pripravljena priznati versko nadoblast turškega sultana nad muslimanskim prebivalstvom Tripolisa in Cirenajke;

Nove zveze.

Niti Nemčija niti Avstro-Ogrska nista zadovoljni z Italijo, ta pa zopet z njima ne in danes ni nobena skrivnost več, da se o obnovitvi trozveze ne da več govoriti.

Italija je za pravzaprav nahajala v trozvezi samo zato, ker je bilo jasno, da pride do vojne med njo in Avstro-Ogrsko onega hipa, ko se ne bosta nahajali med sabo v zveznem odnošaju vojne z Avstro-Ogrsko se je

3. Italija bi se odrekla t. zv. kapitulacijam na Turškem, t. j. ona ne bi imela na Turškem več svojih pošt in bi priznala turško jurisdikcijo nad svojimi državljani v Turčiji.

Te koncesije so dovolj velike, več od Italije ne more zahtevati nihče, ker tega menda niti Turki ne pričakujejo, da bi se našel način, po katerem bi se prisililo Italijo, da bi zapustila Tripolis in Cirenajko, ko jo stane ekspedicija že toliko milijonov in ko je zasleda že vsa važnejša obrežna mesta: Tripolis, Tobruk, Derno, Bengazi, Homs.

Ker je pa za sedaj še malo vpajanja, da bi Turčija odnehala od svojih zahtev, moramo računati z nadaljevanjem vojne, ki se razširi v najkrajšem času tudi na

Egejsko morje,

kjer bo začelo vznemirjati italijansko brodogradništvo turška obrežna mesta, ne bo pa operiralo ob albanski obali, ker Italija noče izzvati konflikta z Avstro-Ogrsko; v Rimu celo izjavljajo, da odnošaji med Italijo in Avstro-Ogrsko še nikdar niso bili tako dobri kot so sedaj. Želje avstrijske „Kriegspartei“, ki jih izražata in zastopata pri nas „Slovenec“ in „Edinost“, se torej za enkrat ne bodo izpolnile, kar mora veseliti vsakega prijatelja miru, ki trezno misli in računa, kaj bi taka vojna veljala avstro-ogrski narode.

Na afriškem bojišču

se vršijo vsak dan boji, in sicer sedaj največ okoli Bengazija, ki so ga Italijani sicer zavzeli, ali jih turške čete, pomnožene z domačim prebivalstvom, vedno vznemirjajo, česar Italijani, ki so tako lahko zavzeli Tripolis, niso pričakovali. Do resnih spodobov in bojov je prišlo do sedaj pravzaprav edino okoli Bengazija in ta odpor s turške strani je primoral misliti Italijane na

povečanje ekspedicijskega voja, ker sedaj sprevidijo tudi Italijani, da s 25.000 možmi ne bodo mogli anektirati Tripolisa in Cirenajke. Saj je vendar rabila Avstro-Ogrska pri okupaciji Bosne in Hercegovine, mnogo manjšega ozemlja od Tripolisa in Cirenajke oziroma večjo armado in ko ni imela proti sebi niti redne turške vojske, nego slabo organizirane in še manj izurjene ustaše! Na povečanje ekspedicijskega voja bi morala Italija misliti že zdavnaj, ker prevelika samozavest ni nikdar dobra!

pa Italija do najnovejšega časa kolikor toliko bala, ker je bila za to še premlaba. Danes Italija ni več tako slaba, ona se je okrepila in povzdignila gospodarsko, uredila je lepo svoje finance in se vojaško tako pripravila, da bi lahko riskirala vojno z Avstro-Ogrsko.

Vse to dobro vedo na Dunaju in Berlinu, kjer resnično niti ne smatrajo Italije več za svojo zaveznico, ampak računa Nemčija samo na Avstro-Ogrsko in nasprotno. Torej dvoezveza

proti dvoezvi, Avstro-Ogrska in Nemčija proti Rusiji in Franciji, ki imata na svoji strani še „tihga kompanjo“ — Anglijo!

Proti Avstro-Ogrski stojijo faktično tri močne velesile: Rusija, Francija in Anglija, pa še računati mora s sovražstvom Italije in balkanskih držav! Samo po sebi je razumljivo, da se Avstro-Ogrska in Nemčija ne čutita dobro v tem in takem položaju in res sta se začeli ozirati okoli sebe — po novih zaveznicah, ki jih pa ni tako lahko najti in dobiti in zato se hočejo zadovoljiti na Dunaju in v Berlinu z vsem, kar bi mogli dobiti — tudi s Turčijo.

V zadnjem času se pojavljajo prav pogostoma glasovi, da mislita pritegniti Avstro-Ogrska in Nemčija k sebi kot zaveznicu — Turčijo. Ti glasovi niso čisto nič neverjetni, nasprotno, nam se zdi, da ni daleč čas, ko se proklamira nemško-avstro-ogrsko-turška zveza, ker Turčija je osamljena, ranotako osamljeni pa sta tudi Nemčija in Avstro-Ogrska, ki tmata okoli sebe dovolj sovražnikov, pa nič prijateljev.

Rusijo, Francijo in Anglijo veže medsebojna skupnost interesov, Nemčijo, Avstro-Ogrsko in Turčijo pa — silijo okolnosti, ki so take — za Avstro-Ogrsko zato, ker je tako nepredvidno zvezala svojo usodo z usodo Nemčije — da se morajo združiti. Seveda bi Turčija storila bolje, ako bi delovala na tem, da bi se sklenila zveza balkanskih držav, v kateri bi imela ona glavno besedo, ali ona se balkanskih držav boji in zato išče zaslombe pri sovražnikih balkanskih držav in se ne ozira na to, da so sovražniki balkanskih držav tudi njeni sovražniki.

Avstro-Ogrska igra pri vsem tem čisto postransko vlogo, ona se je zvezala z Nemčijo na življenje in smrt in pritrdi vedno vsemu, kar v Berlinu sklenejo. Glavno vlogo igra pri vsem tem Nemčija, proti kateri je triple-entente tudi naperjena, ker se je Evropa začela bati Nemčije in je začela zbirati moči, da bi zajela njeno naraščajočo moč in ji odvzela njeno vodilno besedo v evropskem koncertu.

Turčijo bosta Nemčija in Avstro-Ogrska samo izrabili za to, da bi držala v šahu balkanske države, ako bi se Nemčija in z njo Avstro-Ogrska zapletli v kako večjo vojno, v katerem slučaju Avstro-Ogrska ne bi imela dosti vojnihi moči, da bi čuvala z njimi svoje južno-vzhodne meje in zato naj bi prevzela to nalogo Turčija.

Nič ni slab, ali pri vsem tem še ni gotovo, da bi se Nemčija in Avstro-Ogrska mogli uspešno bojevati z Rusijo, Francijo in Anglijo, a morda tudi — z Italijo.

Vsekakor dejstvo je, da se v Evropi pripravlja nova konstelacija med velikimi silami in da stopi Nemčija s svojimi zaveznicami pri tem iz prve — v drugo vrsto, ker bo protinemška zveza dosti močnejša od nemško-turške zveze tudi v slučaju, da se

Revolucija na Kitajskem.

Kitajska vstaja, o kateri sicer še ni popolnoma zanesljivih poročil, je vendarle tako resna, da so se odločile velevalisti, ki so na Kitajskem interesirane, odposlati vojne ladje do Hankau in Vučanga po reki Jang-Tse-Kiang. V današnji sliki prinašamo del mesta Vučanga, kjer je začetek vstaje. Mesta Vučang, Hankau in Hanjang leže blizu drugo pri drugem v zelo obljudeni pokrajini. Ta mesta so zelo važna tržišča na južnem Kitajskem.

Italija ne priklupi triple-ententi, kar je pa skoraj izključeno, ker se nahaja z eno nogo že sedaj v zvezi med Rusijo, Francijo in Anglijo, ko pa preneha obstojati trozveza, stopi v to zvezo tudi z drugo nogo in takrat se bo lahko govorilo o evropski federaciji — proti nemstvu in njegovim zaveznicom.

Lepa perspektiva za bodočnost za avstrijske narode! Morali se bodo bojevati in krvaveti za veličino Nemčije, proti kateri se danes združuje cela Evropa!

† Dr. Josip Vošnjak.

Vesoljna Slovenija žaluje ob mrtvaškem odru enega svojih najboljših sinov. Dr. Josipa Vošnjaka ni več. Iz Slovenije Bistrice je raznesel brzovaj včeraj žalostno vest po širni slovenski domovini, in vsepovsod je ta vest vzbudila najgloblje žalost. To tem bolj, ker je prišla skoro popolnoma nepričakovano. Prva kruta vest je prišla v Ljubljano v soboto popoldne: Dr. Jos. Vošnjak težko bolan. Takoj nato: Dr. Josip Vošnjak v agoniji. In včeraj popoldne: Dr. Jos. Vošnjak — mrtev. — Zadel ga je kap in napravila v soboto zvečer ob pol 8. uri konec njegovemu mnogozasluznemu življenju. Da, mnogozasluzen je dr. J. Vošnjak. Predvsem kot slovenski buditelj. S slavno dobo slovenskih ta-

borov je ime dr. Josipa Vošnjaka neolčljivo združeno. Mnogozasluzen je dr. Josip Vošnjak kot pisatelj. Njegove spise ljudstvo še danes rado bere, in njegovi dramski proizvodi se igrajo po vsej slovenski domovini. — Se enkrat je dr. Josip Vošnjak, kakor bi čutil, da se bliža konec, prijel za pero in napisal svoje „Spomine“, v katerih je opisal dobo slovenskega narodnega prebujenja, kos naše narodne, politične in kulturne zgodovine, v kateri je on sam igral pomembno vlogo.

Ni ga več. Kakor jesensko listje z dreves, ki je dokončalo svojo nalogo, tako padajo drug za drugim naši starejšine v brezdanji grob. A ne brez sledu. Generaciji, ki prihaja za njimi, zapuščajo kot bogato dedščino zlate plodove svojega neumornega dela, svoje svetle ideje in pa svoj plemeniti zgled, zgled ljubezni do naroda, zgled dela za narod.

Dr. Josipa Vošnjaka ni več, ali namesto njega edinega naj nam vstane deset, sto, tisoč mož, ki bodo z enako plemenito ljubeznijo, z enako neutrudljivo marljivostjo delali za procvit, napredek in svobodo slovenskega naroda.

Dr. Josip Vošnjak je mrtev, živeli pa nadaljevalci njegovega dela! Njemu samemu pa večna slava!

Slovinci darujte za „Sokolski dom“ v Borovljah.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 %, brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Oficir je odšel. Altieri se je nasmehnil. Prvikrat po dolgih letih je okusila ta od strasti izmučena duša nekoliko pokoja. Poset policijskega načelnika mu je zapustil prepričanje, da mu Džennaro ne nasprotuje. To je bilo važno, zelo važno. Dasi se mu je zdel uspeh zarote zagotovljen tudi v slučaju, da bi prišla na dan pred odločilno uro, vendar je bil tako odločen in premeten človek, kakor policijski načelnik, sposoben pokvariti vse. Zdal pa se mu je zdela Džennarova nevtralnost, če že ne naklonjenost gotova reč, dasi ni vedel, odkod izira.

Altieri je torej triumfiral: on postane dož!

In še več! ... Tudi Roland Kandiano bo izginil, in z njim vred ves mučni, moreči sen ... To je pomenilo nemoten mir in možnost, izvrševati brez skrbi velike načrte.

Rolandova smrt mu je obetala tudi skorajšnjo osvojitve Leonore. Dasi je Leonora posvečala živemu Kandianu neizprosnost, neomajno zvestoba, je bilo razumljivo ... Toda ta zvestoba je trajala osem let. Ali bo obstala tudi spričo smrti?

To je bilo nekaj neverjetnega, nedopustljivega ... Ponosna potoma starih dožev bo srečna, ko se bo mogla imenovati dogareso.

Leonora se bo vdala iz ponosa ... ljubezen pride nato sama od sebe!

In Altieri že dolgo ni čutil v svojem srcu toliko upanja kakor danes.

Zdal se je življenje vendar že enkrat nasmehnilo njegovi častihlepnosti in njegovi ljubezni.

Zmaga se mu je obetala skoraj brez boja — in če bi bilo treba boja, je imel zase vse predpogoje gotove zmage.

Altieri je začel premišljati z največjo mirnostjo, kako bi ukrenil vse kar najbolj sigurno za umor Rolanda Kandiana ... Pokojne duše in skoraj smehljajočih lic je stopil iz svojega kabineta.

Toda ni se napotil po predsobah, napolnjenih z oficirji; po

skritih stopnicah je šel v zgornje nadstropje, kjer je bilo stanovanje Dandola in njegove hčere.

Navdajala ga je negotova nada, da sreča Leonoro.

Če bi jo srečal, se ji je hotel takorekoč postaviti po robu pogledati jo smelo na račun bližnjega zmagovalstva ter ji izraziti s tem pogledom, da se pripravljajo velike reči.

Ker pa ni videl niti Dandola niti Leonore, se je vrnil v svoj kabinet, stopil v predsobo in veselo pokramljal z večimi oficirji.

Nikdar prej ni pokazal Altieri svojim zvestim in svojim petolizcem tako radostnega obraza.

Zmerom so ga videli le mračnega.

In ta nenadnega izprememba je navdala nekatere z začudenjem, druge pa skoraj z nemirom.

Ko se je dan nagibal proti večeru, je Altieri ostavil svojo palačo.

Bil je sam, zavil v plašč, ki mu je pokrival del obraza.

Oblečen je bil navadno, ne v svoj bogati vojaški kostum.

Hodil je po velikih ovinkih.

In ko se je bližala noč, je dospel v enega izmed najžalostnejših in najzloglasnejših oddelkov mesta.

Kaj je gnalo generalnega kapitana sem?

Tu so živeli mornarji nižje vrste in prostitutke, ki jih je beda silila že takrat, kakor jih sili še dandanašnji, prodajati svoje objeme za kosček kruha.

Tu so živeli naposled berači vseh vrst, tisti, ki so hodili že jutraj zarana prepevat po ulicah, spremljaje se na gitaro, in tisti, ki so razkazovali ljudstvu svoje rane in pohabljenosti, da vzbude njegovo sočutje in pritarnajo kaj drobiža.

Revščina je torej kraljevala v tem oddelku Benetek.

In z revščino vred — prostitucija.

Ali, nemara so stanovali tu še drugi ljudje, ne samo siromaki in berači ...

Altieri je zavil v mračno uličico. Stopal je pogumno, dasi je bil sam. Pogumno, pravimo ...

In po pravici: v tem mraku so se godile čudne reči in so dihala bitja, ki gotovo niso igrala krvave igre z bodali slabše kakor „moro“; in iz noči so sledile mimogredočemu žareče oči,

podobne očem zveri, kadar so na potu za plenom.

Sigurni korak in mirni obraz Altierija je nemara navdajal bitja, ki so mrgolela po teh ulicah in hišah, z blagodejnim strahom, tako da je mogel mirno in visokomerno, nemoten nadaljevati svojo pot.

Obstal je naposled pred nizko hišico, za katero je pljuskala voda kanala.

Hiša je imela samo prtiličje in majhno okence na strehi, ki je gledalo dol liki prežeče oko enookega bandita.

Spodaj je imela hiša vrata in eno okno.

Okno je bilo razsvetljeno.

Altieri je skušil pogledati v notranjost, skozi šipe; toda šipe, ki so tičale v svinčenih okvirjih, niso bile samo jako debele, nego tudi pokrite z debelo plastjo prahu, ki je tvorila ostudno, a izdatno zagrinjalo in čuvala prebivalce radovednih oči.

Altieri je odločno potikal na vrata.

Stara, umazana, brezzoba babnica z majavo glavo in mežikajočimi očmi je stopila na prag in dvignila leščerbo, da vidi neznanca v obraz.

Starka je pogledala gosta; očitno zadovoljna z njim, je počakala, da izpregovori on prvi.

Altieri je vprašal:

— Ali stanuje tukaj Spartivento?

— Da, tukaj, gospod, blagovolite, je dejala starica in stopila nazaj, s smehljajem, ki naj bi bil izpodbuden, a je bil na teh ustih z visečimi ustnicami in brezzobim dlesnom le strahovita parodija.

Altieri je vstopil.

Starka je skrbno zaklenila vrata in pokazala svojemu gostu lesen stolec.

Odkimal je z glavo.

Čuden prostor je bil to. Od stropa so visele nagačene živali, po tleh se je izprehajala tropa črnih mačk z dvignjenimi repi in naježeno dlako. Tuhtam so ležali kosi dragocenih tkanin in so stali bokali s čudnimi praški; vse polno je bilo mečev, bodal, dragocene zlatnine in steklenine, madonin slik, loncev z eksotičnimi dišavami, retort, kuhinjske posode, ki je stala in ležala po dragocenih naslanjajih — vse to pokopano pod debelimi plastmi prahu.

(Dalje.)

strani, ker ona je — saj veš — vsa navdušena za Turke, pa naj si bodo oni mladi, ali „starši“, da bi ji potom brezčnega brzojava sporočal, kako bodo Turki Italijane klestili, jih klali in masakrirali kar engros.

Prišel sem srečno v Tripolis še pravočasno, ko ga Italijani še niso blokirali, bombardirali in zavzemali in takoj sem se napotil v palačo turškega valija, da bi se mu predstavil in mu izročil pozdrave gg. dr. Rybáfa, dr. Gregorina in Cotiča.

V predsobi me je prav neprijazno sprejel valijev sluga, surov Arabec, ki me je najprej dobro pogledal od glave do pete, potem je vzel od mene vizitko in je odšel z njo k valiju, potem mi je pa odprl vrata in me je sunil v valijevo sobo.

Bil sem v velikanski zadregi. Na „minderluku“ je sedel prav klavirno šivobradi Turke, kadil čibuk in srkal črno kavo. Nisem vedel, v katerem jeziku bi govoril z njim, ker valija slovenski gotovo ne zna in nemški najbrže tudi ne, italijanski si pa nisem upal govoriti — četudi mi teče italijanščina kot vsem pravim „Edinjšem“ še najgladkejša — ker sem se bal, da me nebi smatral valija za Italijana, torej za sovražnika.

Odločil sem se za nemščino, v kateri sem valija pozdravil, ali on je samo široko oči odprl in z glavo majal, ker nemške besede najbrže še nikdar niti slišal ni in moral sem začeti italijanski. Sedaj me je valija razumel in rekel sem mu:

„Vaša Ekselencia! Veliki tržaški dnevnik „Edinost“ organ tržaških Slovencev, ki sovražijo Italijane bolj kot Nemce in sploh bolj kot vse na svetu, me je poslal semkaj, da bi ga obveščal o slavnih zmagah turškega orožja nad rparskimi Italijani, ki hočejo vzeti kulturni in napredni Turčiji prekrasno deželo Tripolis. Pri tej priliki sporočam Vaši Ekselenci in vsem pravovernim Turkom pozdrave voditeljev tržaških Slovencev gg. dr. Rybáfa, dr. Gregorina in Cotiča, ki so prepričani, da dobijo Italijani od junaških Turkov prav poštenih batin...“

Valija je kadil in srkal kavo, poslušal je pozorno in še-le ko sem končal, povzame:

„Prijetelj, ako govorite odkrito, srčno, potem ste vi in oni gospodje, ki ste jih imenovali — imen si nisem zapomnil, ker jih še nikdar nisem slišal — veliki optimisti. Kako hočemo dati Italijanom batine, ko je nas tako malo in še naš slavn padlišah nas je zapustil, Italijanov je pa tako veliko! Pogledajte skozi okno na morje italijansko brodovje! Kaj hočemo in kaj moremo proti njemu?“

„Ah, kaj, te barke boste vendar potopili!“ rečem zaničljivo, kot se to spodobi za pravega „Edinjša“...

„Pa pojdite vi in oni gospodje, ki mi pošiljajo po vas pozdrave in potopite te barke, odgovori naglo valija.“

Tega, seveda, nisem mogel obljubiti valiju in zasukal sem hitro pogovor tako, da sva začela govoriti o vremenu in drugih vsakdanjih rečeh, potem sem se pa poslovil, misleč si v sebi, da je valija strahopetec, ali da so turški vojaki vendar večji junaki.

Ko pridem na ulico, so začele italijanske vojne ladije obstreljevati mesto; skril sem se za nekaj zid in sem si mislil: sedaj začnejo streljati Turki in kmalu ne bo na morju nobene laške barke več. Dolgo je trajalo streljanje in mene je bilo strah, četudi mi v moji bližini padla nobena granata. Stisnem se še močneje k zidu, vzamem iz žepa beležnico in svinčnik in začnem pisati svoje vtise, kar zaslišim glasno trobentaženje na vse strani in po ulicah se vsujejo turški vojaki.

Aha, pomislim, naskočili bodo italijansko brodovje in srce mi je začelo od veselja burno utripati, končno — ko sem se začel malo orijentirati — pa zapazim, da ne tečejo turški vojaki proti obrežju, ampak venkaj iz mesta — proti puščavi...

„Kam pa tečete?“ vprašam nekega vojaka.

„Proti puščavi in ako si prijatelj, kar hitro z nami“, mi odgovori vojak. „Za Alahovo voljo“, vzklidem ves obupan, „saj v puščavi vendar ni nobenega Italijana.“

„Saj tako ravno tečem v puščavo“, mi odgovori vojak in zgine za prvim vogalom...

S turških utrdb se ni več streljalo — bile so že vse prazne! Kaj sem hotel? Ves obupan sem tekel za turškimi vojaki, ali kmalu sem se tako utrudil, da nisem mogel več teči, zgrudil sem se v vroči pesek in pričakoval — Italijanov. Usmilil se me je nek vojak, naložil me je na sanitetski voz in tako sem sem se vozil daleč, tak prav daleč, da nas italijanske kroglice iz mesta, ki so ga turški vojaki tako klavirno zapustili, ne dosežejo...

Kaj mi je sedaj storiti? „Edinosti“ ne morem poročati, ker mojih resničnih poročil ne bi hotela sprejemati, ali bi jih pa prikrojela po svoje, kar mi pa nikakor ne bi bilo po volji, ker bi se mi Turki, ki bi čitali poročila v „Edinosti“ — smejali.

Brez vsakega dela pa tudi ne morem biti, ker bi umrl samega dolgega časa, ako me že ne zadene kaka italijanska krogla in zato te prosim, drago „Jutro“, da bi sprejemalo moja izvirna poročila z bojišča (drage volje. Uredništvo.), ki bodo vedno resnična in ne taka, kot jih piše v „Edinosti“ neki „Maziniano“, ki ga baje niti ni nikjer na bojišču — vsaj na turški strani ne — in piše svoja „izvirna“ poročila najbrže v uredništvu „Edinosti“.

Bum bum.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Parlamentarna situacija.

Dunaj, 22. okt. O sedanjem političnem položaju je izvedel vaš poročevalec iz odličnih parlamentarnih krogov sledeče: Politična situacija je veliko bolj nejasna, kakor jo opisujejo razni časopisi. Zlasti poganjanjem Čehov z ministrskim predsednikom baronom Gautschem se pripisuje prevelika važnost. Večina čeških poslancev noče podati Gautschu nobene obvezne izjave. Češki klub tudi ni stavil pri pogajanjih nikake zahteve o rekonstrukciji kabineta. Čehi hočejo pustiti Gautschu pri sestavi novega kabineta popolnoma proste roke. Šele potem, ko bo novi kabinet že sestavljen, se bodo Čehi končno odločili. Češki radikali še veno stoji na stališču, da je treba stopiti proti sedanji vladi v najostrejšo opozicijo. V parlamentarnih krogih se pripisuje glasovanju o italijanski pravni fakulteti izredno velika važnost.

Dr. Braf — resortni minister.

Dunaj, 22. okt. Ministrski predsednik baron Gautsch je ponudil bivšemu poljedelskemu ministru dr. Brafu v rekonstruiranem kabinetu resortni portfelj. Dr. Braf je radi svojega slabega zdravja ponudbo odklonil.

Trozveza Avstrija, Nemčija in Turčija.

Rim, 22. okt. Poskusi Avstrije in Nemčije, pritegniti Turčijo nase, so naredili tukaj najslabši vtis. Italijansko javno mnenje najstrože obsoja te korake. Časopisi izjavljajo, da bi to pomenilo izdajstvo Avstrije in Nemčije nad Italijo, ki je zaveznica obeh držav, vrh tega se pa mednarodni politični položaj lahko še bolj poslabša.

Rim, 22. okt. Italijanski vladni krogi so radi čudnega postopanja Avstrije in Nemčije silno razburjeni. Oficiozni listi naglašajo, da Italija od svojih zaveznic nikdar še ni imela kake koristi, vsled česar na noben način ne bo trpela, da bi imela od njih še škodo.

London, 22. okt. Angleški vladni krogi slikajo poskus Nemčije in Avstrije kot silno riskanten in zelo nevaren. Italijansko javno mnenje, ki že tako ni bogve kaj prijazno Nemčiji in Avstriji, bi se v tem slučaju še bolj razburilo. Listi svare Nemčijo in Avstrijo pred takimi avanturami.

Rim, 22. okt. Kakor poroča „Tribuna“ iz zelo zanesljivega vira, tripelententa nikakor ni pri volji, da bi Avstrija in Nemčija nadaljevala pogajanja s Turčijo. Če bi nemški poslanik v Carigradu, Marschall, svojo akcijo le še pospeševal, tedaj bodo Anglija, Francija in Rusija prisiljene, demonstrirati pred Carigradom proti tem korakom. Angleško in Francosko sredozemsko in rusko čnomorsko brodovje je za vsak slučaj že pripravljeno, da odide pred Carigrad in prisili turško vlado, da sklene nemudoma mir s Italijo.

Italijansko-turška vojna.

Rim, 22. okt. Turški vojaki so zopet poskusili napad na Tripolis, a so se morali umakniti, ker jih je italijanska artilerija prisilila k temu. Turki so pustili na bojišču okoli 200 mrtvecev in zelo veliko ranjenih, dočim imajo Italijani 77 mrtvecev. Turki še niso vedeli za nove italijanske utrdbe pred Tripolisom. Zato so jih Italijani pustili čisto blizu in nato z vso silo naskočili, tako da so se morali Turki takoj umakniti.

Revolucija na Kitajskem.

London, 22. okt. Republiškano gibanje na Kitajskem se razširja z velikansko naglico. Mesta se udajajo skoro brez vsakega odpora. Republikanci so sedaj zasedli zopet mesto Kiang na reki Jangtsi: Kiang in prodirajo v pokrajino Sanghaj. Uspeh je republikancem zagotovljen zlasti radi tega, ker je sedaj odložil svoje mesto tudi vrhovni komandant kitajskih vladnih čet Juanshikaj.

Gostovanje odeškega gledališča na Balkanu.

Odesa, 22. okt. Okt. Ravnatelj tukajšnjega mestnega gledališča Bahmenov je na poziv intendantice belgrajskega gledališča sklenil prirediti turnejo po jugoslovanskih mestih in sicer meseca februarja in marca. Predstave se bodo vršile v Sofiji, Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani. Predstavljalo se bo tudi Tolsteevo delo

„Živo truplo“, katero so našli šele po Tolstoevi smrti. Vodstvo bo imel v rokah intendant belgrajskega gledališča prof. Grol.

Manifestacije za češko vseučilišče v Brnu.

Praga, 22. okt. Tu se je danes vršilo velikansko manifestačno zborovanje za drugo češko vseučilišče v v Brnu. Na shodu je bila sprejeta resolucija, v kateri se pozivljajo vsi češki poslanci, naj na podlagi izjave naučnega ministra grofa Stürgkha delajo z vsemi silami na to, da se ta češka zahteva čimprej uresniči.

Razne vesti.

* Neusmiljena mati. V Oberleutensdorfu na Češkem je dne 17. oktobra čevljarjeva soproga Marija Priesot zastupila sebe in pet svojih otrok z volčjimi črešnjami. Štirje otroci so že umrli, mati in en otrok pa sta nevarno obolela. Vzrok tega neusmiljenega dejanja so bili družinski spori in huda beda.

* Umor in samomor. Pri nekem dunajskem mesarju sta služila 27 letni pomočnik in 19 letno dekle. Pomočnik je zaprosil dekletove roke, ona pa ga je odklonila. Iz jeze je pomočnik ustrelil najprej dekleta, potem pa še sebe. Oba sta bila takoj mrtva.

* Smrt po poroki. Iz Nove Gradiske se poroča: Na smrt bolni nadporočnik Jan Janin je dobil te dni od cesarja dovoljenje, da se sme oženiti z neko deklico, ki ni imela predpisane poročne kavcije. Poroka se je izvršila v bolnišnici sobi, in kmalu nato je častnik umrl.

* 104 let star samomorilec. V mestu Novi na Hrvaškem je 104 let stari Peter Gorič skočil dne 20. oktobra v morje. Vzrok samomora je bilo žalovanje po umrli ženi, ki je dosegla starost 100 let.

* Uporni gimnazijci. V mestu Suczawi so pričeli gimnazijci s štrajkom, ker so dobili vedno preveč nalog in so bili profesorji z njimi preveč strogi.

* Umor. Iz Sarajeva se poroča: Mesarja Matodića so našli v soboto na deželni cesti pri Rogatici mrtvega in oropanega. Morilec ni znan. Vsekakor pa je bil boj med obema zelo hud, ker je policija našla na cesti več sledov krvi.

* Avijatična nesreča. Avijatik Evgen Ely je v mestu Maconu ponesrečil in umrl za bolečinami.

* Skladišče pogorelo. V Inomestu je pred par dnevi pogorelo blagovno skladišče na južnem kolodvoru.

* Spolne bolezni med vojaštvom. V garniziji v Stanislavi na Poljskem so se spolne bolezni začele tako zelo množiti, da so vojaške oblasti jele preiskovati vzroke temu neveselomu dejstvu. Dali so zdravniško preiskati vse dekletke, kuharice, hišne itd. celega mesta, in rezultat je bil ta, da so 343 spolno bolnih deklet oddali v bolnišnico.

* Pred obravnavo se je obesil. Neki 64 letni sluga na Dunaju bi se moral pred sodiščem zagovarjati zaradi prestopka proti nornosti. Neka 12 letna deklica ga je namreč obdolžila, da je nasprotni nji zagrešil nenravna dejanja. Toda obdolženec se je pred obravnavo obesil. Vkljub temu je prišel njegov advokat k razpisani obravnavi, kjer je predložil izjavo šolske oblasti, da je ona deklica npravno popolnoma propala in je izjavil da je imela obtožba deklice izsiljevalen namen. Predlagal je, naj se obravnava reši vkljub temu, da se je obdolženec obesil. Sodišče je ta predlog zavrnilo, kajti sodna obravnava proti mrtvim osebam ni dopustna.

* Konec sveta. Znani ruski menih Iliodor v Zaricynu je razglasil, da bo čez 14 dni konec sveta. Pred strahovito katastrofo pride na svet še antikrist. Iliodor in drugi njegovi somenihni pozivljajo narod, naj se reši. Iliodor gradi sedaj pod samostanskim dvoriščem 3 tunele. Pri delu mu pomaga nad 300 njegovih privržencev. Tuneli bodo v najkrajšem času končani, to se pravi še predno pride antikrist na svet. Verniki se bodo takrat skrili v te tunele, kajti antikristova moč po Iliodorovih naukih ne sega pod zemljo in tako bodo verniki lahko brez vsakih skrbi čakali sodnega dne.

* Kitajski cesar, ki je sedaj star šele pet let, ima že štiri zaročenke in nad 500 služabnikov. 30 služabnikov nosi državni solnčnik, 22 pa pahljače. Dočim se evropski poglavarji zadovoljujejo z enim zdravnikom, jih ima kitajski cesar kar 30. Šestdeset duhovnikov nima nikakega opravila. Kuharjev ni na dvoru nič manj kakor 70, ki menda kuhajo samo drug za drugega.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik

Milan Plat.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Spominjajte se družbe sv. C. in M.

Poslano

Tvrčki „Pisarna-Universal“ agenture M. Mulley

Ljubljana.

Sporočam Vam, da sem pripravljen spustiti se v značne višine na ljubljanskem polju. To pa le v slučaju, ako so stroški teh poletov v naprej pokriti, ker se mi ne zdi umestno, vzlic temu, da sem Slovenec, delati ljubljancanom zabavo na svoje stroške, poleg tega pa še tvegati z avijatiko spojene nevarnosti.

Z odličnim spoštovanjem
Alfonz Kjuder, avijatik

Uljuden poziv slavnemu občinstvu.

Razstava aeroplana Kjuder-Renčelj v areni Narodnega doma, ki se je otvorila v svrhu pokritja stroškov javnih poletov ni posejana tako, kakor bi to bilo v čast slovenskemu narodu. Ker ima avijatik Kjuder v programu javne polete v Ljubljani, izjavljamo s tem, da so vstopnice a K 1 veljavne tudi za vstop na letališče.

Obenem se naproša rodoljubna slov. javnost naj vsaj sedaj, ko so zadnji dnevi, — poseča razstavo ter omogoči avijatiku Kjudru polet, kar bo v čast vsemu slov. narodu.

Ker je pa polet spojen z velikanskimi stroški, t. j. postavljanje hangerja, razne pristojbine, varnostne odredbe, poslujoči personal itd. itd. in ker avijatik Kjuder ne razpolaga s tako ogromnimi denarnimi sredstvi ter je trošil velike vsote za aeroplan sam, je ležeče na sl. občinstvu, da z malenkostno vstopnino 1 K omogoči našemu odl. rojaku, da se pred domačo javnostjo izkaže.

Ne pustite, da edini slov. avijatik odide prosit tujca pomoči, katero pri tem podjetju absolutno potrebuje.

Pisarna „Universal“

podjetništvo poletov in razstavno ravnanje aeroplana Kjuder-Renčelj.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damski nakitni klubki se radi opustitve modistovske obrti po jako ugodni ceni prodajo v modni trgovini P. Magdič, Ljubljana nasproti glavne pošte. 606/x—10

Sprejme se več gospodov na dobro hrano. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 6—5

Šivalni stroj (Ringschiff) popolnoma nov se prod. Ilirska ulica št. 21, vrata 1. 621/3—3

Išče se izurjeno šiviljo v trajno delo pod ugodnimi pogoji. Sprejme se le prva moč. Michalček-Rihar, Selenburgova ul. 4. 2

V najem se da dobro idoča

trgovina

z mešanim blagom

v večjem kraju na deželi, z ali brez zaloge.

Tozadevne ponudbe pod „Promet 40.000“ na upravo „Jutra“.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer in Hörngl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18—) najboljši instrument.

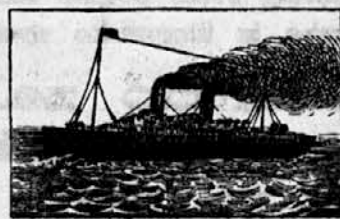
Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Violine od 5 K naprej. — Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uglasovanja in popravila vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana, Kongresni trg šte. 15.

Samo 6 dni z brzoparniki francoske družbe!

Najkrajša vožnja čez Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkart) za vse razrede dobili edino pri

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska c. 18.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za pripranje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Jutro se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducco,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast. Poštni trg,
Možt, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg,
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere,
Cechimi, ulica dell' Istra,

Kmetska posojilnica

v Ljubljani, reg. zadruga z neomejeno zavezo
obrestuje hranilne vloge po

Sprejema tudi vloge na tekoči račun s čekovnim prometom in jih obrestuje od dneva vloge do dneva dviga.

4 1/2 %

Ljubljanske okolice

v Ljubljani, reg. zadruga z neomejeno zavezo
brez vsakršnega odbitka.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo
na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega pod-
jetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak boče dobiti odjemalce
iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK

Najboljše pokrivanje streh
General. zastop: V. Janach & Co., Trst.

Glavna zaloga:

T. Korn, Ljubljana.
Najprimernejša igra za manjše odre
je enodejanka

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin
se vsled zadržka odda s 1. novembrom.
Cena 30 K mesečno. Natančneje v „Prvi
anončni pisarni“, Franciščanska ul. 8.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana, Jurčičev trg 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih in
desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca.

Eksport kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komi-
sijsko prodajo.

Številka telefona 291.

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo
se plača

samo 5 vinarjev.

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar.
(Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“
v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založ-
niku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Moderne kožuhovine

kakor: ovratnice, mufi, klobuki, čepice za
dame, gospode in otroke, otročje garni-
ture, vse v največji izberi po zelo ugodnih
cenah v modni trgovini

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Velika zaloga
pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za
spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, oto-
mane, žimnice, modroce iz morske trave,
zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni.

Naročajte in kupujte „Jutro“ izvod samo 6 v.

Učiteljska tiskarna, Franciščanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v t-
iskarske in knjižniško stroke spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Muzikalija

Telefonska številka 118.

Najmodernejše črke.

Litografija

— Poštne številke št. 78.307. —

Del. glavica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

priporoča promese dunajskih komunalnih sredk za zrebanje dne 2. novembra t. l. Glavni dobitak K 300.000.—. Cena K 18.—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selenkova ulica št. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obilgacije, zastavne pisma,
prioritete, dolnice, srečke itd. — Valute in devize. —
Predajati na vrednostne papirje in blago lahko v
javnih skladiščih.

Promese k vsem zrebanjem

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Na tekoči in širo račun po dogovoru.
Življna sveto z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih
papirjev proti kurzal izgubi. — Revisija zrebanja
srečk itd. brezplačno. — Stavni krediti. — Rembourse-
ment. — Borne naročila.

Iskaso.

Filijalka v Opatiji.

Delniška glavica K 8.000.000